

Záznam zo stretnutia pracovnej skupiny pre zonáciu Tatranského národného parku, ktoré sa uskutočnilo dňa 20. októbra 2011 na MŽP SR, Nám. Ľ Štúra 1 v Bratislave

Prítomní:

Podľa prezenčnej listiny

K bodu 1.1: Otvorenie stretnutia

Stretnutie otvoril pán minister József Nagy. Členov pracovnej skupiny informoval, že konečné rozhodnutie vzhľadom na posledné udalosti na politickej scéne (nedôvera vlády 11.10.2011), bude na ďalšej vláde. Vyjadril tiež snahu a podporu uzavrieť prácu tejto skupiny s výsledkom, ktorý by predstavoval taký návrh zonácie TANAPu, ktorý by mohol ísť do ďalšej diskusie (s nešťátnymi vlastníkmi, verejnosťou, odborníkmi...)

Program rokovania

- 1.1 Otvorenie stretnutia
- 1.2 Prezentácia návrhov zonácií
 - 1. návrh ŠOP SR
 - 2. návrh SAV (p. Šibík a kol.)
 - 3. návrh Výskumného ústavu vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity (doc. RNDr. Janiga CSc.)
- 1.3 Porovnanie jednotlivých návrhov zonácií
- 1.4 Argumentácia vedcov k zaradeniu jednotlivých lokalít do najprísnejšie chránených zón
- 1.5 Odsúhlasenie jednotlivých lokalít
- 1.6 Vypracovanie odsúhlaseného návrhu zonácie TANAPu
- 1.7 Záver

Priebeh stretnutia

Stretnutia sa zúčastnilo 14 členov a traja stále prizvaní hostia pracovnej skupiny. Boli zastúpení odborníci z rôznych oblastí. Odborníci odprezentovali svoje návrhy. Nakoľko návrhy v jednotlivých oblastiach boli rozdielne, odsúhlasovali sa tieto oblasti postupne počas prezentácie. Prediskutované boli: Spálená, Juráňová dolina, Žiarska dolina, Račkova dolina, Jamnícká dolina, Štrbské Pleso- Riečavy, Uhlišťatka, Ždiar Strednica, lokalita Rigel', Červená dolinka, Široká dolina, Javorová dolina, PR Pavlova, Jelšina, Bielovodská dolina, Grapa, Tatranská Lomnica, Tichá a Kôprová dolina, Niva rieky Poprad, Velický potok, Studený potok, Riečka Biela, Predhorie a úpätia Tatier – rezervácie Mokriný, nová lokalita prerokovaná s Kežmarčanmi (nad Mokrinami), Pramenisko, Mraznica, Uhlišťatka, Úplazíky, Peciská,

Doc. Janiga upozornil na nesúhlas so zónou Cr (cestovného ruchu), podľa Výskumného ústavu vysokohorskej biológie by táto zóna mala byť vnímaná ako zóna C so špecifickým režimom. Tiež uviedol aby zónovanie predstavovali max. 4 zóny A,B,C,D. R. Rybanič poukázal na zváženie prípravy zonácie podľa starého zákona (4 zóny) ale tiež podľa nového (2 zóny=zóna prísnej ochrany a zóna aktívneho manažmentu) a D bude z parku vyčlenená. Uviedol, že podľa návrhu nového zákona by boli na konkrétnej parcele nadefinované presné povolené činnosti. M. Janiga uviedol, aby sa generovali najvzácnejšie hodnoty parku. J. Topercer uviedol, že je potrebné sa ujednotiť v návrhu a vytvoriť jednotný, akceptovaný všetkými odborníkmi. K názoru sa pripojil aj J. Šibík, ktorý uviedol, že návrh od odborníkov bude určite upravený ešte od ŠL TANAPu. Nakoľko najväčšia zmena oproti predchádzajúcim návrhom zonácie sa týka oblasti Oravy a ide o aktívnu ochranu veľkoplošného rozsahu (ide o zbernú oblasť – pre kvalitu vody a i.) P. Fleischer uviedol, že tento návrh zrejme nebude zo strany ŠL TANAPu priechodný. Podotkol, že v danej oblasti nie sú prirodzené lesy. M. Janiga mu oponoval a uviedol, že pre zaradenie do A zóny prirodzenosť lesov nie je kritériom. J. Topercer dodal, že kritériom by mala byť celistvosť, početnosť druhov, druhová rozmanitosť, tiež sú dôležité procesy, ktoré sa na vytváraní biotopov podieľajú. P. Fleischer uviedol, že doterajšia starostlivosť bola v oblasti vyhovujúca, pri zastavení výchovy by územie nemuselo plniť svoju funkciu. Potrebné je zamerať sa na nezmenené časti, nezastavovať už zabehnutú výchovu. J. Topercer uviedol, že je veľa častí napr. v hornej hranici lesa, ktoré nie sú pôvodné, no v niektorých častiach ich lesníci uznávajú a inde nie.

V ďalšej časti sa odborníci vyjadrovali ku konkrétnym návrhom : Žiarska dolina, problém skialpinizmu, riešili by presne vymedzené areály. Nebezpečné zóny (lavínové)zaradiť do A, ponechanie lavínoochranných lesov na samovývoj. Račkova dolina, časť zaradiť do A a nechať na samovývoj, časť vychovávať, tak aby bolo možné porovnanie. V tejto oblasti upozornil S. Celer je však potrebné zohľadniť vlastníctvo (urbáre, neštátni vlastníci). Oblasť Riečavy zaradiť do A, zhoda vedcov. Pri tokoch sa vedci dohodli, že je potrebné nechať divé porasty (fragmenty v poľnohospodárskej krajine), dôležité je prepojenie vodných tokov so zonáciou. S. Celer informoval, že toky sú v TANAPE v súčasnosti všetky ako SKUEV so 4. stupňom ochrany, dal za pravdu, že výruby a intenzifikácia je veľký problém, ale snaha ich ochrániť sa stretáva s nesúhlasom vlastníkov takto chrániť územia vodných tokov. Ochrana vodných tokov bude musieť byť podľa pána ministra prekonzultovaná s SVP a ostatnými vlastníkmi. R. Rybanič uviedol , že bude nevyhnutné skombinovať aktívnu ochranu a prísnu ochranu na týchto územiach.

Okrem poukázania na ochranu vodných tokov bol poukázaný aj problém chát. M. Janiga uviedol, ak bude územie vyčlenené do inej zóny v rámci zóny A, bude tam hrozba rozširovania výstavby. R. Rybanič uviedol, že vymedzenie ako aj povolené činnosti budú definované vo vyhlasovacom predpise. P. Barančok uviedol, že v prípade vyčlenenia chát by v princípe museli byť zo zóny A vyčlenené aj všetky turistické chodníky, čo je absurdné. S. Celer uviedol, že chaty by mohli byť vyčlenené v ekologicko-funkčných priestoroch.

Ždiar Strednica – zhoda vedcov a jej zaradenia, ďalšieho nerozširovania zóny pre cestovný ruch. Komplex dolín (Široká, Javorová, Bielovodská dolina) navrhuje

Výskumný ústav vysokohorskej biológie zaradiť ako celé gradientové celky do A zóny. P. Fleischer však upozornil, že v súčasnosti sa v nich robia zásahy.

Tatranská Lomica – vedci vyslovili požiadavku nedat' možnosť ďalšej výstavby – stop stav. Tento názor podporil aj P. Fleischer. P. Novák upozornil na fakt, že v rámci priebehu vytvárania návrhu zonácie prebiehajú EIA, aby nenastal stav rozporu.

Oblasť Tichej a Kôprovej doliny- M. Wiezik uviedol, aby sa rozpad nechal na prirodzený vývoj. P. Fleischer oponoval a uviedol, že nie je ochota nechať to na samovývoj. M. Wiezik položil otázku, či existuje príklad porastu, ktorý by mohol ísť do A, P. Fleischer odpovedal, že v prípade zmiešaných lesov, ktoré sa približujú prirodzenému vývoju.

R. Rybanič uviedol, že je potrebné hľadať prieniky. J. Topercer súhlasil a dodal, že je potrebné pripraviť si kritériá (pre a proti). P. Barančok pri diskusii o rozdiel medzi A a B zónou a jej šírke, hranici uviedol, že v prírode neexistuje presná hranica. Podľa M. Sanigu je potrebné zastabilizovať A zónu, aby neumožňovala v žiadnom prípade manévrovací priestor pre developerov a rešpektovali sa prírodné procesy. M. Janiga uviedol, že zonácia TANAPu by mala byť v budúcnosti príkladom pre ostatné parky. Výsledkom pracovnej skupiny pre zonáciu TANAPu bude vedecká výpoveď.

Podľa odsúhlasených lokalít, na ktorých sa vedci zhodli bude vytvorený jeden návrh zonácie TANAPu, ktorý bude vedeckou výpoveďou. Tento návrh pripraví ŠOP SR spolu s Výskumným ústavom vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity a SAV.

Zo stretnutia vyplynula potreba ďalšieho stretnutia a to k sporným lokalitám, na ktorých sa odborníci nedohodli. Sú nimi: Spálená a Juráňová dolina, komplex dolín Široká, Javorová a Bielovodská, a Tichá a Kôprová dolina. Na stretnutie si vedci pripravujú argumenty zaradenia uvedených lokalít do A zóny.